

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

Warszawa, 12 grudnia 2025 roku

Znak sprawy: BK-VII.0520.499.2025

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **13533** Pana Posła Krzysztofa Tchórzewskiego *w sprawie działalności komisji ds. kierowania nieletnich do młodzieżowych ośrodków wychowawczych*. Odpowiedź została przygotowana wspólnie z Ministerstwem Edukacji Narodowej.

W pierwszej kolejności proszę o wzięcie pod uwagę, że odpowiedź Ministra Sprawiedliwości na pytania Pana Posła została udzielona w piśmie z 28 października 2025 roku (Interpelacja nr 12302). Podtrzymuję przekazane wówczas informacje.

Dodatkowo uprzejmie informuję, że 28 listopada 2025 r. ustawa o zmianie ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (druk 1857), została przekazana Panu Prezydentowi do podpisu. W ustawie w art. 44f wskazano, że w celu wspierania funkcjonowania publicznych i niepublicznych młodzieżowych ośrodków wychowawczych, efektywnego wykorzystania bazy tych ośrodków w procesie wspierania i resocjalizacji nieletnich oraz koordynowania nadzoru pedagogicznego nad tymi ośrodkami minister właściwy do spraw oświaty i wychowania udostępni system teleinformatyczny

oraz zapewnia jego funkcjonowanie, jak również jest administratorem danych przetwarzanych w ww. systemie teleinformatycznym.

Ponadto, należy zauważyć, że w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych przebywają nieletni z całego kraju. Zasady wskazania ośrodka reguluje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 grudnia 2022 r. w *sprawie komisji do spraw kierowania nieletnich do młodzieżowego ośrodka wychowawczego oraz trybu kierowania, przenoszenia i zwalniania nieletnich z młodzieżowych ośrodków wychowawczych* (Dz. U. z 2023 r. poz. 139). Zgodnie z obowiązującymi przepisami, nieletniego kieruje się do ośrodka położonego najbliżej jego miejsca zamieszkania albo pobytu, chyba, że ze względów wychowawczych lub organizacyjnych jest to niemożliwe. Oznacza to, że pierwszeństwo ma placówka położona najbliżej miejsca zamieszkania/pobytu nieletniego, aby ułatwić rodzinie utrzymywanie kontaktu z dzieckiem, co jest ważne w procesie wychowawczym i resocjalizacyjnym.

Wyjątki od cytowanej zasady dotyczą ogólnie w szczególności:

1. Względów wychowawczych, np. konieczność rozdzielenia ofiary i sprawcy przemocy, specyficzne potrzeby dziecka – np. najbliższy ośrodek może nie posiadać odpowiednich zasobów, aby zaspokoić indywidualne potrzeby nieletniego, np. wymagania dotyczące terapii, edukacji czy specjalistycznej opieki. W takiej sytuacji nieletniego kieruje się do placówki, która zapewni realizację jego potrzeb, nawet jeśli jest ona znacznie oddalona od miejsca zamieszkania nieletniego.
2. Względów organizacyjnych, np. braku miejsc, specyfiki placówki – tylko dla chłopców lub tylko dla dziewcząt; może się zdarzyć, że najbliższy ośrodek jest przepełniony, co uniemożliwia przyjęcie kolejnego podopiecznego. W takiej sytuacji nieletni zostaje skierowany do innej placówki, która posiada wolne miejsca, zawsze możliwie najbliższej miejsca zamieszkania lub pobytu.

Często wyznaczenie ośrodka na terenie rejonu (województwa, gminy, powiatu), z którego

pochodzi nieletni, nie jest możliwe, ponieważ na danym obszarze nie ma placówki lub nie zapewnia ona edukacji na poziomie, na którym znajduje się nieletni oraz nie ma charakteru odpowiadającego specjalnym potrzebom nieletniego, np. nie zapewnia oddziaływań rewalidacyjnych.

W kontekście powyższego należy zauważyć, że nieletni pochodzący z powiatu siedleckiego przebywają (i będą kierowani, jeśli będzie taka konieczność) do placówek w całej Polsce, znajdujących się poza rejonem wspomnianego powiatu, a w placówkach znajdujących się na terenie powiatu siedleckiego będą przebywali nieletni z innych powiatów i województw.

Stanowisko Ministerstwa Edukacji Narodowej

Młodzieżowe ośrodki wychowawcze są placówkami o szczególnym charakterze, są bowiem przeznaczone dla nieletnich, wobec których sąd orzekł o zastosowaniu środka wychowawczego w postaci umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym.

Jest to grupa młodzieży wymagająca odpowiedniej opieki i wsparcia – proces kształcenia, wychowania i opieki tej grupy młodzieży wymaga uwzględnienia często trudnej sytuacji rodzinnej nieletnich, zaniedbań wychowawczych i zdrowotnych, opóźnień edukacyjnych na skutek nierealizowania obowiązku szkolnego, uzależnień lub innych problemów wynikających z demoralizacji nieletnich.

Resocjalizacja nieletnich jest procesem o dużym znaczeniu społecznym. Daje bowiem nieletnim szansę na normalne dorosłe życie. Dzięki działaniom wychowawczym, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i terapiom oraz możliwości uzupełnienia poszczególnych etapów edukacyjnych, które oferują młodzieżowe ośrodki wychowawcze, nieletni mogą zdobyć odpowiednie wykształcenie (a nawet zawód), zmierzyć się ze swoimi problemami czy trudnościami (psychologicznymi, uzależnień, w przypadku dziewcząt – ciąży i opieka

nad dzieckiem, itp.) i wypracować metody radzenia sobie z nimi, umożliwiające funkcjonowanie w społeczeństwie.

Na przestrzeni ostatnich lat nastąpił wzrost skierowań nieletnich do młodzieżowych ośrodków wychowawczych na terenie całej Polski, tj. w roku szkolnym 2022/2023 wynosił 5 554, w roku szkolnym 2023/2024 wynosił 5 750, a w roku szkolnym 2024/2025 wynosił 6949.

W Ministerstwie Edukacji Narodowej prowadzone są prace nad założeniami do zmiany systemu dotowania niesamorządowych jednostek systemu oświaty we współpracy z przedstawicielami JST oraz Instytutu Badań Edukacyjnych. Wszystkie pozycje strony samorządowej prezentowane podczas spotkań grupy roboczej są szczegółowo omawiane. Zgodnie z założeniami w I kwartale 2026 r. projekt zostanie wpisany do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów (projekt ustawy o zmianie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz innych ustaw).

Trzeba jednak podkreślić, że zgodnie z art. 36 ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572), minister właściwy do spraw:

- 1) oświaty i wychowania - w zakresie potrzeb oświatowych,
- 2) środowiska - w zakresie potrzeb ekologicznych,
- 3) finansów publicznych - w zakresie pozostałych potrzeb finansowych

- w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku bazowym, ponownie oblicza kwoty potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego za rok bazowy, porównuje potrzeby finansowe, o których jednostki zostały poinformowane na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, z obliczonymi ponownie potrzebami finansowymi, i ustala różnicę między tymi kwotami.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oblicza kwoty potrzeb oświatowych za rok bazowy z uwzględnieniem zmiany zakresu zadań oświatowych, w stosunku

do zakresu zadań przyjętych do obliczenia potrzeb oświatowych, o których jednostki samorządu terytorialnego zostały poinformowane na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, oraz środków z rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego przekazanych w roku bazowym z tytułu wzrostu zadań oświatowych.

Ww. Ministrowie przekazują ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku bazowym, informację o ww. różnicy i jeżeli kwota różnicy jest:

- 1) dodatnia - różnica między potrzebami finansowymi w roku budżetowym a tymi potrzebami w roku poprzedzającym rok budżetowy, o której mowa w art. 31 ust. 1 tej ustawy, podlega zmniejszeniu o kwotę ustaloną w wyniku wyżej opisanego porównania;
- 2) ujemna - różnica między potrzebami finansowymi w roku budżetowym a tymi potrzebami w roku poprzedzającym rok budżetowy, o której mowa w art. 31 ust. 1 tej ustawy, podlega zwiększeniu o kwotę ustaloną w wyniku wyżej opisanego porównania.

Jeżeli różnica, o której mowa wyżej, jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w styczniu roku bazowego, nie dokonuje się tych czynności.

Jednak zmiana wysokości potrzeb oświatowych po zakończeniu roku budżetowego nie zmienia wysokości kwoty dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wprowadziła mechanizm wsparcia JST w sytuacji wzrostu zadań oświatowych. Od roku 2025, jednostki samorządu terytorialnego mogą korzystać z rezerwy na uzupełnienie dochodów JST. Środki rezerwy mogą być przeznaczone dla JST realizujących zadania bieżące lub inwestycyjne m.in. w obszarze oświaty. „Kryteria podziału rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego w obszarze oświaty na rok 2025” w dniu 9 czerwca 2025 r.

zostały opublikowane na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej w zakładce finansowanie edukacji – subwencja ogólna dla JST.

W przypadku wzrostu zadań w ciągu roku budżetowego, na przykład w związku ze wzrostem liczby wychowanków MOW, możliwe było uzyskanie wsparcia finansowego w ramach kryterium I. pn. „Dofinansowanie wzrostu zakresu zadań oświatowych w stosunku do zakresu zadań przyjętego do obliczenia potrzeb oświatowych na rok 2025”. Powiat siedlecki otrzymał w ramach tego kryterium kwotę 375.926 zł.

Podział środków z rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, następuje najpóźniej do dnia 30 listopada roku budżetowego. Środki z ww. rezerwy na 2025 rok zostały już w całości rozdysponowane. Dysponentem ww. środków jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Łączę wyrazy szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu
Podsekretarz Stanu Maria Ejchart
/podpisano elektronicznie/